

# Єдиний державний екзамен з УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

## **Кодифікатор** елементів змісту і вимог до рівня підготовки випускників організацій загальної освіти для проведення єдиного державного екзамену з української мови

Кодифікатор елементів змісту і вимог до рівня підготовки для проведення єдиного державного екзамену з української мови (далі – кодифікатор) є одним з документів, що визначають структуру і зміст КВМ ЄДЕ. Він складений на основі Державних стандартів основної загальної та середньої (повної) загальної освіти з української мови (базовий і профільний рівні).

### **Розділ 1. Перелік елементів змісту, що перевіряються на єдиному державному екзамені з української мови**

Перелік елементів змісту, що перевіряються на єдиному державному екзамені з української мови, складений на основі Обов'язкового мінімуму змісту основних освітніх програм.

Жирним курсивом вказуються великі блоки змісту, які нижче розбиті на більш дрібні елементи. Кожна з цих позицій кодифікатора є укрупненою дидактичною одиницею змісту навчання, яка може включати кілька тематичних одиниць. У другому стовпчику вказується код елемента змісту, для якого створюються завдання.

<b>Код розділу</b>	<b>Код елемента, що контролюється</b>	<b>Елементи змісту, що перевіряються завданнями КВМ</b>
1		<b>Фонетика. Графіка. Орфоепія</b>
	1.1	Звуки і букви
	1.2	Фонетичний аналіз слова
2		<b>Лексикологія та фразеологія</b>
	2.1	Лексичне значення слова
	2.2	Синоніми, антоніми, омоніми
	2.3	Фразеологічні звороти
	2.4	Групи слів за походженням і вживанням
	2.5	Лексичний аналіз слова
3		<b>Морфеміка. Словотвір</b>
	3.1	Значущі частини слова (морфеми)
	3.2	Морфемний аналіз слова
	3.3	Основні способи словотворення
	3.4	Словотвірний аналіз слова
4		<b>Граматика. Морфологія</b>
	4.1	Самостійні частини мови
	4.2	Рід іменників
	4.3	Число іменників
	4.4	Відмінки іменників
	4.5	Відміни іменників

	4.6	Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні
	4.7	Ступені порівняння прикметників
	4.8	Відмінювання прикметників
	4.9	Розряди займенників за значенням
	4.10	Відмінювання займенників
	4.11	Розряди числівників
	4.12	Відмінювання числівників
	4.13	Вид дієслова
	4.14	Часи дієслова
	4.15	Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий
	4.16	Активні та пасивні дієприкметники
	4.17	Дієприслівники доконаного та недоконаного виду
	4.18	Розряди прислівників за значенням
	4.19	Ступені порівняння означальних прислівників
	4.20	Службові частини мови
	4.21	Вигук як частина мови
5		<b>Граматика. Синтаксис</b>
	5.1	Словосполучення
	5.2	Речення. Граматична основа речення. Підмет присудок як головні члени речення
	5.3	Другорядні члени речення
	5.4	Двоскладне й односкладне речення
	5.5	Поширене і непоширене речення
	5.6	Повні і неповні речення
	5.7	Ускладнене просте речення
	5.8	Складне речення
	5.9	Складне безсполучникове речення. Сміслові відношення між частинами складного безсполучникового речення
	5.10	Складні речення з різними видами зв'язку між частинами
	5.11	Способи передачі чужого мовлення
	5.12	Синтаксичний аналіз простого речення
	5.13	Синтаксичний аналіз складного речення
	5.14	Синтаксичний аналіз (узагальнення)
6		<b>Орфографія</b>
	6.1	Орфограма
	6.2	Ненаголошені голосні <i>е, и, о</i> в коренях слів
	6.3	Буквосполучення <i>йо,ьо</i>
	6.4	Вживання м'якого знака
	6.5	Вживання апострофа
	6.6	Написання слів іншомовного походження
	6.7	Написання складних слів разом, окремо і через дефіс
	6.8	Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків
	6.9	Правопис власних і загальних назв
	6.10	Правопис префіксів <i>пре-, при-, прі-, роз-, без-, з-, с-</i>
	6.11	Правопис <i>НЕ</i> з різними частинами мови
	6.12	Правопис відмінкових закінчень іменників та прикметників
7		<b>Пунктуація</b>
	7.1	Розділові знаки між підметом та присудком
	7.2	Розділові знаки в простому ускладненому реченні

	7.3	Розділові знаки при відокремлених означеннях
	7.4	Розділові знаки при відокремлених обставинах
	7.5	Розділові знаки при порівняльних зворотах
	7.6	Розділові знаки при уточнюючих членах речення
	7.7	Розділові знаки при відокремлених членах речення (узагальнення)
	7.8	Розділові знаки в реченнях зі словами і конструкціями, граматично не пов'язаних з членами речення
	7.9	Розділові знаки в ускладненому реченні (узагальнення)
	7.10	Розділові знаки при прямій мові, цитуванні
	7.11	Розділові знаки в складносурядному реченні
	7.12	Розділові знаки в складнопірядному реченні
	7.13	Розділові знаки в складному реченні з різними видами зв'язку
	7.14	Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні
	7.15	Розділові знаки в складному реченні зі сполучниковим і безсполучниковим зв'язком
	7.16	Тире в простому і складному реченнях
	7.17	Двокрапка в простому і складному реченнях
	7.18	Пунктуація в простому і складному реченнях
	7.19	Пунктуаційний аналіз
8		<b>Мовлення</b>
	8.1	Текст як мовленнєвий твір. Сміслова і композиційна цілісність тексту
	8.2	Засоби зв'язку речень у тексті
	8.3	Стилі та типи мовлення
	8.4	Створення текстів різних стилів та типів мовлення
9		<b>Мовні норми</b>
	9.1	Орфоепічні норми
	9.2	Лексичні норми
	9.3	Граматичні норми (морфологічні)
	9.4	Граматичні норми (синтаксичні)
10		<b>Виразність українського мовлення</b>
	10.1	Виразні засоби фонетики
	10.2	Виразні засоби словотвору
	10.3	Виразні засоби лексики та фразеології
	10.4	Виразні засоби граматики
	10.5	Аналіз засобів виразності
11		<b>Інформаційна обробка текстів різних стилів та жанрів</b>

## **Розділ 2. Перелік вимог до рівня підготовки, що перевіряється на єдиному державному екзамені з української мови**

У цьому розділі подано перелік вимог до рівня підготовки випускників, що перевіряються на єдиному державному екзамені, відповідно до Державного стандарту середньої (повної) загальної освіти (базовий і профільний рівні).

<b>Код вимоги</b>	<b>Уміння, що перевіряються на єдиному державному екзамені</b>	<b>Рівень стандарту середньої (повної) загальної освіти з української мови</b>
<b>1</b>	<b>Різні види аналізу</b>	
1.1	Проводити різні види аналізу мовних одиниць, мовних явищ і фактів	Базовий Профільний
1.2	Здійснювати мовленнєвий самоконтроль; оцінювати письмові висловлювання з точки зору мовного оформлення, ефективності досягнення поставлених комунікативних завдань	Базовий Профільний
1.3	Розмежувати варіанти норм, навмисне і ненавмисне порушення мовних норм	Профільний
1.4	Проводити лінгвістичний аналіз навчально-наукових, ділових, публіцистичних, розмовних і художніх текстів	Базовий Профільний
1.5	Пояснювати взаємозв'язок фактів мови й історії, мови і культури українського на інших народів	Профільний
<b>2</b>	<b>Читання</b>	
2.1	Використовувати основні види читання (ознайомлювальне, реферативне та ін.) в залежності від комунікативного завдання	Базовий Профільний
2.2	Вилучати необхідну інформацію з різних джерел: навчально-наукових текстів, довідкової літератури, засобів масової інформації	Базовий Профільний
2.3	Володіти основними прийомами інформаційної обробки письмового тексту	Базовий Профільний
<b>3</b>	<b>Письмо</b>	
3.1	Створювати письмові висловлювання різних типів і жанрів в соціально-культурній, навчально-науковій (на матеріалі навчальних дисциплін, що вивчаються), діловій сфері спілкування; редагувати власний текст	Базовий Профільний
3.2	Застосовувати у практиці мовленнєвого спілкування основні орфоепічні, лексичні, граматичні норми сучасної української літературної мови; використовувати у власній мовленнєвій практиці синонімічні ресурси української мови	Базовий Профільний
3.3	Застосовувати в практиці письма орфографічні та пунктуаційні норми сучасної української літературної мови	Базовий профільний
3.4.	Дотримуватися норм мовленнєвої поведінки у різних сферах і ситуаціях спілкування, в тому числі при обговоренні дискусійних проблем	Базовий Профільний